

dat hoe eerder men de behandeling begint, hoe meer kans op succes men heeft.

Wat het voorkomen van cardio-vasculaire (over tertiaire heb ik niet gesproken) en neurolues aangaat, is veel bekend, maar ik wil volstaan met het citeren van c. w. BOTTEMA (*N.T.v.G.*, 1938, blz. 2977), die de volgende cijfers geeft:

bij onbehandelde lues na een observatietijd van 5—20 jaar:

cardiovasculaire lues 6.3 pCt., paralues (d.w.z. dementia paralytica en tabes) 8 pCt.;

bij krachtig met arsenicum-praeparaten en bismuth behandelde lues en dezelfde observatietijd:

cardiovasculaire lues 0 of 0.2 pCt., paralues 0 pCt.

Amsterdam, 3 Januari 1949

L. VAN DER LUGT

STIKSTOFMOSTERDGASTHERAPIE

In het zeer lezenswaardige artikel van dr. J. TH. VAN DER WERFF (*N.T.v.G.*, 92, IV, 50, blz. 4091, 1948) wordt medegedeeld, dat men de zoutzuurzouten van methyl-bis(β -chlooraethyl)amine binnen 5 minuten moet inspuiten wegens de snelle ontleding dezer stof. Deze bewering, die men overigens vaker in de literatuur tegenkomt en die, zoals dit zo dikwijls gaat, door andere schrijvers zonder nader onderzoek wordt overgenomen, is geheel in strijd met mijn betrekkelijk grote ervaring, die mij leerde, dat zelfs oplossingen, die urenleng in de ijskast bewaard waren, werkzaam bleven en niet toxischer waren dan de vers bereide oplossing. Vooral in de begintijd dezer therapie in Nederland, toen wij nog slechts over enkele ampullen, uit Amerika verkregen, beschikten, moesten wij wegens de schaarste van het geneesmiddel uit dezelfde ampul soms 2 patiënten behandelen, waardoor herhaaldelijk enige uren verstreken vóór de oplossing voor de 2e maal werd gebruikt. De resultaten waren dan toch bevredigend en de bloedsamenstelling ondervond ook dan nog een sterke invloed, hetgeen bewijzend is voor de werkzaamheid van de reeds lang tevoren in oplossing gebrachte stof. Ik heb daarom naar aanleiding van de mededeling van dr. VAN DER WERFF de firma MEINDERSMA nog om inlichtingen verzocht. Deze firma is zo vriendelijk geweest om — gezien de weinige gegevens die er in dit opzicht bestonden — proeven te nemen ter contrôle van de snelheid der ontleding. Hierbij bleek, dat de ontleding van het door deze firma bereide zoutzure zout van stikstofmosterdgas in waterige oplossing bij kamertemperatuur zelfs 4 uur na de bereiding nog niet kon worden aangetoond. Pas na 24 uur staan kon een begin van ontleding worden vastgesteld. Hieruit zou dus wel degelijk de conclusie mogen worden getrokken, dat het inspuiten binnen 5 minuten een overdreven eis is, althans voor het HCl-zout van het methyl-bis-(β -chlooraethyl)amine.

Overigens wilde ik nog opmerken, dat men in de meeste gevallen — n.l. daar waar goede aderen voor punctie beschikbaar zijn — zeer wel met een gewone injectiespuit de stof kan toedienen. Desgewenst kan men dan nog een dubbele hoeveelheid fysiologisch water naspuiten, doch ook dit is niet volstrekt noodzakelijk.

Rotterdam, 4 Januari 1949

D. DEN HOED

TUBERCULOSE BIJ HOND EN KAT

In het *N.T.v.G.* van 11 December 1948, staat op blz. 4111, dat „in Leiden VERLINDE in 1944 bij 32.7 pCt. der verrichte secties op katten tuberculose vaststelde” en „het percentage humane tuberculose bij de hond ongeveer 60” is. Er bestaan plannen grote kosten en moeite te besteden aan het massale onderzoek der gehele Nederlandse bevolking op tuberculose om te trachten deze ziekte als volksziekte op den duur uit te roeien. Zou het dan niet raadzaam zijn gelijktijdig of misschien nu reeds, het bezit van deze huisdieren aan beperkende bepalingen te onderwerpen en althans te verlangen, dat zij vrij van tuberculose

zijn en worden gehouden. Het streven naar een gezonde menselijke bevolking is toch stellig belangrijker dan het misbare bezit van honden of katten, nog afgezien van de vele andere ziekten die deze dieren kunnen verspreiden (vermices, spirochaetoses e.d.).

Alkmaar, 7 Januari 1948

G. STEINZ,

districts-controlerend geneeskundige voor Centraal Beheer

WAT IS DE BESTE THERAPIE BIJ MALTAKOORTS?

Als antwoord op deze vraag (vraag no. 1, *N.T.v.G.* 1 Januari 1949) wijst de Redactie op de combinatie van streptomycine en sulfadiazine, maar spreekt tegelijk twijfel uit over het therapeutisch effect. Inderdaad, en hoe moeilijk is de beoordeling, als men in navolging van JULIEN (*Presse méd.*, 11 Januari 1933, blz. 53) de onderscheiding maakt tussen de „Brucelloses simples” en de „Brucelloses résistantes et compliquées”! Bij de eerste groep: één ziekteperiode zonder recidieven, een prachtige rein voor de therapie, waarbij ieder op zijn beurt geestdriftig is over de toegepaste geneesmiddelen (een grote verscheidenheid van medicamenten, vaccins, sera, enz.), want deze zieken zijn na het verdwijnen van de koorts genezen. Maar bij de tweede groep bleek geen enkel medicament of vaccin op verrassende wijze te helpen en was men op goede voeding en op symptomatische therapie aangewezen.

Hetzelfde geldt wel voor de naverwante, maar goedaardiger Brucellose uit ons land, de ziekte van BANG. Ook hier af en toe een overschatting van de waarde van het toegepaste geneesmiddel. Zelf heb ik dit met omnadine-inspuitingen ervaren, die succes schenen op te leveren bij de eerste groep, maar bij de infecties met tal van temperatuurgolven faalden.

De belangstellende lezer worde verder verwezen naar *Geneeskundig Bladen*, 32e reeks, No. 12 (1935), over de ziekte van BANG, waar ik op blz. 369 e.v. de teleurstellingen, die de therapie bij de Brucelloses in Frankrijk en in Duitsland opleverde, beschreef.

Rotterdam, 3 Januari 1949

P. H. KRAMER

BERICHTEN

BUITENLAND

WERELDBERICHTEN. — **INTERNATIONAAL CONGRES VOOR ELECTRO-ENCEPHALOGRAPHIE.** Het tweede congres der encephalographen zal van 1—3 September 1949 te Parijs bijeenkomen onder praesidium van prof. A. BAUDOIN (Parijs). Zeventien landen zullen vertegenwoordigd zijn. Secretaris: dr. FISCHGOLD, Librairie MASSON, 120 Bd. St. Germain, Paris VIe. Voor inlichtingen kan men zich ook wenden tot prof. dr. J. TEN CATE, Rapenburgerstraat 136, Amsterdam.

DENEMARKEN. — **CARL SONNE OVERLEDEN.** De *Acta Medica Scandinavica* (deel 122, 99, 1948) herdenkt prof. CARL SONNE (Kopenhagen), op 66-jarige leeftijd overleden. Het resultaat van zijn proefschrift (1914), bewerkt in het Staatsserum-Instituut over niet-toxische dysenteriebacillen maakte zijn naam algemeen bekend. Later koos hij de klinische richting en werkte experimenteel op het gebied van de physiologie van de ademhaling. Een merkwaardige bijzonderheid is, dat hij uit proeven over de samenstelling van alveolenlucht, op zichzelf genomen, besloot tot een vernauwing van een zijner grote bronchi. Inderdaad werd bij de lijkopening, volgens zijn wens verricht, een door een lymphklier gedeeltelijk dichtgedrukte bronchus gevonden.

ENGELAND. — „**VITRELLAE**”. De formularium-commissie, waarin de British Medical Association en de Pharmaceutical Society samenwerken, heeft een nieuw woord aanvaard ter omschrijving van pharmaceutische producten, die worden ingeademd uit glazen, gemakkelijk te verbreken capsules. Men spreekt nu van „*Vitrellae Amylis Nitritis*” (*J.A.M.A.*, deel 138, 837, 1948).